

KALENDÁRIUM

1. PROSINCE ADVENTNÍ BUDIŠOVICKÝ JARMARK SPOJENÝ S KONCERTEM A ROZSVÍCENÍM VÁNOČNÍHO STROMKU
PARK POD KAPLÍ SV. VÍTA; 14:00
4. PROSINCE MIKULÁŠSKÉ SETKÁNÍ KLUBU DŮCHODCŮ
SÁL OBECNÍHO DOMU; 16:00
11. PROSINCE ZASTUPITELSTVO OBCE BUDIŠOVICE
SÁL OBECNÍHO DOMU; 19:00
15. PROSINCE VÁNOČNÍ TVOŘENÍ
SÁL OBECNÍHO DOMU; 14:30
24. PROSINCE VÁNOČNÍ TROUBENÍ S BENOJVANKOU
U KAPLE SV. VÍTA; 19:00
26. PROSINCE VÁNOČNÍ MŠE V BUDIŠOVICKÉ KAPLI
KAPLE SV. VÍTA; 10:30
31. PROSINCE SILVESTROVSKÁ PROCHÁZKA K HOTELÍKU
SRAZ U OBECNÍHO DOMU; 13:00

Výročí

K významnému životnímu jubileu přejeme všechno nejlepší:

Naděždě Brhelové
Blance Brakové

Úmrtí

Navždy nás opustili

Alena Dudková

Ing. Jaroslav Baránek

Upřímnou soustrast rodinám.

Budišovický zpravodaj 5/2019, vyšlo 27. listopadu 2019

redakce: Monika Folwarczná (mf), Věra Javorková (vj), Miroslava Kozlová (mk),
Radoslava Mikovská (rm), Ondřej Mučka (om), Jiří Popiolek (jp), Petr Uvíra (pu)
kontakt: budišovicky.zpravodaj@email.cz. Zpravodaj vyšel nákladem 270 ks. Občanům
Budišovic je distribuován zdarma. Vydává Obec Budišovice, Opavská 112, Budišovice, 747
64. Registrace Budišovického zpravodaje: MK ČR E 22450.

Vážení spoluobčané,
počasí tomu sice vůbec neodpovídá, protože teplota stále přes den stoupá k deseti stupňům nad nulou, ale kvapem se blíží advent, pak Mikuláš – a tím pádem i vánoční svátky. Aspoň že zářící ozdoby na sloupech veřejného osvětlení v obci a supermarketu s vánoční výzdobou nám to nezapomínají připomenout...

Ten čas běží stále rychleji a rychleji, máme pocit, jako kdybychom loňské předvánoční vydání zpravodaje připravovali včera. A kdo by si pomyslel, že příští rok uplyne už dvacet let od začátku nového tisíciletí, které jsme přednedávnm tak slavili...

Program v obci pro toto výjimečné období bude jako obvykle velice bohatý; jeho konkrétní podobu najdete na straně osm. Oproti minulým letům jsme jej ale trochu upravili, a o tom bychom vám chtěli něco napsat.

Asi největší změnou, již jsme přichystali, je propojení tradičního adventního koncertu s rozsvícením vánočního stromku u kaple svatého Víta. Myslíme si, že koncert v prostorách naší kaple důstojněji odpovídá slavnostnímu vyznění této sváteční chvíle – a nejhezčí pak bude poslechnout si písničky v podání našich dětí ze školky a některých dalších hostů.

Hodně se pak těšíme i na to, kolik krásných, doma vytvořených vánočních ozdob a jiných dobrot spojených s atmosférou Vánoc se prodá na jarmarku – přijít může každý, své místo si mezi stánky a prodejními stoly určitě najde.

Nu, a my dva vám přejeme hlavně všechno dobré, prožijte klidné a radostné Vánoce v kruhu těch nejbližších.

Vaši Jiří Popiolek a Petr Uvíra

OBSAH

Str. 2
BUDIŠOVICKÉ
PAMĚTIHODNOSTI
WONDROŠKOVY LOMY

Str. 3
TJ SOKOL BUDIŠOVICE
ZHODNOCENÍ
PODZIMNÍ ČÁSTI
SEZÓNY
FOTOGALERIE

Str. 4 - 5
FOTOGALERIE

Str. 6
ZPRAVIČKY ZE ŠKOLKY

Str. 7
ŽIVOT V OBCI
ODDÍL MLADÉHO
HASIČE
KRMÁŠOVÁ
DRAKIÁDA

Str. 8
KALENDÁRIUM
CHYŠTANÉ AKCE
VÝROČÍ A ÚMRTÍ

Wondruškovy lomy

Dějiny těžby a využití budišovické břidlice se začínají psát okolo roku 1830. V té době byl majitelem části lesa u potoka Studnice rolník Matěj Depta a on sám i ostatní sedláci používali břidlici jako levný materiál na opravu dláždění dvorů a stodol. Břidlice, již nacházeli, byla zrnitá hornina barvy tmavě šedé až černé. Později pozemek koupil opavský kameník Habl. Ten si najal dalšího kameníka Jana Wondrušku z Nehvizd u Prahy, aby mu pomáhal.

Výroba byla ruční, a kromě dlaždic vyráběli i desky na stoly. V roce 1867 se stal Wondruška majitelem a vedl továrnu až do své smrti roku 1907. Za jeho života továrna vzkvétala, protože se orientoval na výrobu elektrického izolačního materiálu a měl zákazníky po celém světě. Továrna zaměstnávala osmdesát lidí a celý areál deseti budov byl od roku 1912 elektrifikován. Zboží se rozváželo koňmo na železnici do Háje u Opavy.

Továrna měla vliv na rozvoj společenského života a Wondruškovou zásluhou došlo k výstavbě cest, chodníků a kanalizace. Budišovcím se tehdy říkalo „malá Vídeň“. Po Wondruškově smrti došlo k úpadku a za první světové války byl provoz továrny zastaven úplně. Výroba byla obnovena až po roce 1918. Majitelé se často střídali. Jedni z nich byli i bratři Mikoškové, kteří se soustředili na výrobu těžátek, stojanů na lampy, kuřáckých souprav a jiných reklamních předmětů. Vyráběli rovněž břidlicovou moučku, která se používala jako plnivo při výrobě gramofonových desek. Továrna zpracovávala i dovážený mramor a onyx. Vyváželi do celého světa a největším partnerem byla tehdy firma Hirsch v New Yorku. V roce 1940 došlo k požáru od úderu blesku a areál celý vyhořel. Těžba i výroba pak už nebyla obnovena. Z bývalých objektů zůstala jen transformační stanice, ve které jsou dodnes k vidění fotografie i dochované předměty vyrobené z břidlice, vše je přístupné veřejnosti.

Továrna patřila ve své době k poměrně významným průmyslovým podnikům na Opavsku a její produkce je i dnes raritní. Upomínkou na zašlou slávu budišovické břidlice je dnes soukromá sbírka pana Bedřicha Pchálka z Budišovic, který nashromáždil řadu historických fotografií a výrobků z břidlice. Wondruškově továrně je věnována i část expozice Muzea břidlice v Budišově nad Budišovkou.

(rm)

**KLIDNÉ PROŽITÍ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ
A VŠECHNO NEJLEPŠÍ DO NOVÉHO ROKU
2020 VÁM PŘEJÍ ZASTUPITELÉ
A ZAMĚSTNANCI OBECNÍHO ÚŘADU
V BUDIŠOVICÍCH.**

Oddíl mladého hasiče

V září, hned po prázdninách, jsme se začali scházet, abychom se připravili na první soutěž. Museli jsme probrat základy topografie, zdravotvědu, hasičské značky a ostatní hasičské odbornosti. 20. října 2019 jsme se účastnili první soutěže v Háji ve Slezsku – ve Lhotě, kde skupina mladších vybojovala 4. místo a skupina starších 5. místo v části soutěže Plamen. Mokré disciplíny nás čekají na jaře v roce 2020. Oddíl odborně vedou Lumír Vavrečka st., Kateřina Chmelová a Ondřej Vlček.

(om)

Krmášová

Sbor dobrovolných hasičů pořádal 9. listopadu 2019 krmášovou zábavu. Večerem provázela jako už tradičně hudební skupina Merkur, k večeri se podával zvěřinový guláš připravený našimi myslivci a na akci dorazilo přes devadesát tanečnicků, kteří se vesměs dobře bavili. Akce vrcholila k ránu, poslední hosté se rozcházeli až v době, kdy venku svítalo.

Děkujeme všem sponzorům za poskytnuté dary do bohaté tomboly a také všem dobrovolníkům i dobrovolnicím, kteří nám pomohli akci připravit. A těšíme se na vás příští rok!

(om)

Drakiáda

To, jestli se drakiáda vydaří, nebo ne, závisí vždycky především na počasí. A to letos účastníkům přálo.

Krásný podzimní říjnový den tentokrát podpořila i trocha větru. A tak se soutěžící, kteří přišli na hřiště budišovického sokola provětrat své draky, mohli účastnit napínavého klání o to, čí drak vyletí nejvýš, beze strachu, jestli vůbec svého krasavce dostanou do vzduchu.

Vyhráli nakonec úplně všichni, kteří dorazili, protože prožili krásný, proslulý den na čerstvém vzduchu, a zvláštní ocenění si pak zaslouží především ti, kteří si draka vyrobili svépomocí, doma.

(jp)

Upozorňujeme provozovatele domovních čistíren odpadních vod, kteří mají uzavřenou smlouvu s obcí o odvádění odpadních vod kanalizací a doposud neodevzdali rozbor odpadních vod za letošní rok, aby tak učinili co možná nejdříve!

ZPRÁVIČKY ZE ŠKOLKY

Školkový program jsme si v listopadu zpestřili zajímavými návštěvami. Nejprve jsme se vydali k panu Miloši Javorkovi, který nám ukázal své holuby a sbírku kaktusů. Dále jsme měli možnost navštívit dílnu pana Michala Luzara. Děti viděly práci se dřevem, náradí i stroje, které se při této práci používají, a navíc dostaly odměnu - krásnou dřevěnou medaili, již si mohly samy ozdobit. Děkujeme, že můžeme tyto návštěvy realizovat, jsou pro děti velkým přínosem.

Příští týden nás ještě čeká plno práce, abychom dochystali výrobky na budišovický jarmark. Děti společně s rodiči vyrobily krásné andělky, navlékaly korálky, připravily ozdobné zápichy a malovaly

hezké obrazy do svých pokojíčků. Minulý týden jsme ještě napekli sušenky a zdobili vánoční tašky. Budeme všichni moc rádi, když se u našeho stánku zastavíte a třeba si i koupíte nějakou drobnost pro radost. Z výtěžku zaplatíme dětem dopravu a vstup do porubského planetária, kam se chystáme ještě před Vánocemi na zajímavý program s názvem *Se zvířátky o vesmíru*.

Na jarmarku vás chceme potěšit i malým pásmem písniček a básniček s názvem *Adventní putování s Hvězdičkou*. To vám předvedeme v rámci jarmarečního programu v kapli od tří hodin odpoledne.

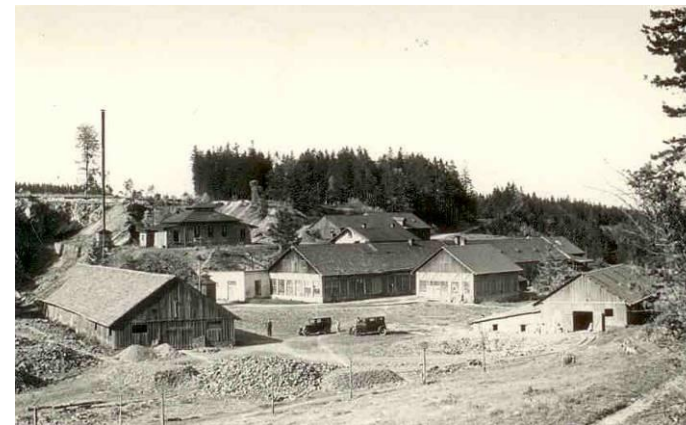
Adventní období je ve školce snad to nejkrásnější. Nás bude celým adventem provázet kalendář, který v sobě ukrývá na každý den zajímavý úkol týkající se tohoto období, vánočních příprav a vánočních oslav. V prosinci nás pak ještě čeká návštěva Mikuláše i s nadílkou.

V posledním týdnu před Vánocemi si čekání na Ježíška zkrátíme zdobením vánočního stroměčku, zpěvem koled, pečením cukroví a výrobou svícňů. Navštívíme také naši kapličku, kde si prohlédneme Budišovický betlém. A nejvíce se děti budou jistě radovat z vánoční nadílkou ve školce.

Přejeme vám krásné a pokojné prožití adventu!

(vj)

FOTOGALERIE

Wondruškovy lomy zhruba před sto lety, v době, kdy se v nich těžila břidlice.

TJ SOKOL BUDIŠOVICE

Zhodnocení podzimní části sezóny

Po podzimu se TJ Sokol Budišovice nachází na osmém místě tabulky III. třídy skupiny B se ziskem sedmnácti bodů, vyrovnanou bilancí pěti výher, dvou remíz a pěti proher, a se skóre 39:34.

Vzhledem k tomu, že začátek podzimu se mimořádně vydařil a tým se po odehrání zhruba poloviny zápasů vyšplhal až na třetí místo, je to trochu zklamání, na druhou stranu ke čtvrtému místu, na němž přezimuje Hradec nad Moravicí, chybějí v maximálně vyrovnané soutěži pouhé dva body, a tak není pro jaro vůbec nic ztraceno.

První polovina sezóny přinesla několik zajímavostí, které by byla škoda nezmínit. Vzhledem ke zranění dlouholeté brankářské jedničky Karla Foldyny většinu zápasů odchytil letos padesátiletý Radim Kotala, a dlužno říct, že některá vítězství byla dosažena především jeho zásluhou, protože chytal opravdu skvěle.

Na rekordní zápis aspiroval zápas s Malými Hořticemi, který jsme vyhráli 9:2, přičemž na devíti gólech se podílelo celkem osm střelců, tedy prakticky kompletní desítka hráčů v poli.

Poprvé v historii klubu nastupoval na podzim za Budišovice hráč s prvoligovými zkušenostmi, Honza Daněk, který je navíc synem střelecké legendy Baníku Ostrava Václava Daňka.

Hodně štěstí na jaře!

(jp) 3

FOTOGALERIE

Drakiáda se mimořádně vydařila, nebe bylo bez mráčku, a dokonce foukal i vítr.

Rok utekl jako voda a doba plesů je tady - vše zahájila v polovině listopadu Krmášová.

FOTOGALERIE

Wondruškovy lomy dnes, kdy fungují hlavně jako chatoviště.

Tak nám málem vyhořela kaple...